

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень–травень 2017 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення у Черкаській області, за оцінкою на 1 травня 2017р. становила 1227,6 тис. осіб. Упродовж січня–квітня 2017р. чисельність наявного населення Черкаської області зменшилась на 3587 осіб.

Порівняно з січнем–квітнем 2016р. обсяг природного скорочення збільшився на 477 осіб.

Кількість живонароджених у січні–квітні 2017р. становила 3118 осіб, померлих – 7199 осіб.

У січні–травні 2017р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** призначено 87,1 тис. домогосподарств (29,3% із числа тих, які зверталися), що порівняно із січнем–травнем 2016р. менше на 2,3%. Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг у міських поселеннях – 50,1 тис. домогосподарств, в сільській місцевості – 37,0 тис.

Загальна сума призначених субсидій на оплату житлово-комунальних послуг у січні–травні 2017р. склала 119258,4 тис.грн, що більше на 4,2% порівняно із відповідним періодом 2016р., з неї у міській місцевості – 67204,6 тис.грн, сільській – 52053,8 тис.грн.

Крім того, у січні–травні 2017р. 10,8 тис. домогосподарств (52,6% з числа тих, що зверталися) було призначено **субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, що у 4,4 раза більше проти січня–травня 2016р. Із загальної кількості домогосподарств, субсидії готівкою призначено у міських поселеннях – 2,0 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 8,8 тис. домогосподарств.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на одне домогосподарство у травні 2017р. становив 2453,1 грн (у травні 2016р. – 1968,0 грн).

Загальна сума отриманих субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–травні 2017р. становила 15875,3 тис.грн, за січень–травня 2016р. – 5339,6 тис.грн.

У січні–травні 2017р. населенням області **сплачено за спожиті житлово-комунальні послуги** 988,6 млн.грн, або 79,5% нарахованих за даний період сум (у січні–травні 2016р. населенням було сплачено 893,2 млн.грн, або 159,7% нарахованих за даний період сум).

Заборгованість населення області на кінець травня 2017р. за централізоване опалення та гаряче водопостачання становила 132,1 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 53,2 млн.грн, за послуги газопостачання – 41,9 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 8,1 млн.грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 5,1 млн.грн.

Крім того, за електроенергію сплачено у травні 2017р. 63,9 млн.грн. Сума заборгованості за електроенергію на кінець травня становила 56,7 млн.грн.

Зайнятість та безробіття

Кількість зареєстрованих безробітних на кінець травня 2017р. становила 17,7 тис. осіб. Допомогу по безробіттю отримували 80,4% громадян, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області зменшився на 0,2 в.п. порівняно з квітнем 2017р. і становив на кінець травня 2017р. 2,3% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 2,8%, у міських поселеннях – 2,0%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до служби зайнятості, у травні 2017р. порівняно з попереднім місяцем збільшилась на 22,8% і на кінець місяця становила 1478 одиниць.

Навантаження зареєстрованих безробітних на 1 вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець травня 2017р. становило 12 осіб (проти 16 осіб на кінець квітня 2017р.). Значення показника коливалося від 3 осіб у Черкаському МЦЗ до 249 осіб у Монастирищенському РЦЗ.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (18,2% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на технічних службовців (2,6%).

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж травня 2017р., становила 15,8 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1889 грн, що дорівнює 59% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (3200 грн).

¹ Дані наводяться за місцем реєстрації в міських центрах зайнятості (МЦЗ), районних центрах зайнятості (РЦЗ) або міськрайонних центрах зайнятості (МРЦЗ).

Доходи населення

У січні–травні 2017р. **розмір середньої номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) становив 5470 грн і порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшився на 47,4%.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися працівники державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, транспорту, фінансових та страхових установ, а серед промислових видів діяльності – підприємств із виробництва автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів, виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, виробництва хімічних речовин і хімічної продукції, виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,2–2,6 рази.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався на підприємствах поштової та кур'єрської діяльності, виробництва електричного устаткування, сфери творчості, мистецтва та розваг і не перевищував 67% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у січні–травні 2017р. порівняно з відповідним періодом 2016р. становив 125,9%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** за період з початку поточного року збільшилася в 6,6 рази, або на 118,6 млн.грн, і на 1 червня п.р. становила 139,6 млн.грн, що дорівнює 10,2% фонду оплати праці, нарахованого за травень 2017р.

Заборгованість перед працівниками **економічно активних підприємств** за період з початку 2017р. збільшилась в 40,3 рази, або на 118,7 млн.грн, і на 1 червня п.р. становила 121,7 млн.грн. Серед видів економічної діяльності найвагомніше зростання суми невиплаченої заробітної плати спостерігалось в постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (на 61,2 млн.грн), виробництві хімічних речовин і хімічної продукції (на 53,2 млн.грн).

У регіональному розрізі найбільше зростання суми заборгованості зафіксовано у містах Черкаси (на 79,7 млн.грн), Умань (на 5,7 млн.грн) та Сміла (на 3,5 млн.грн).

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 червня 2017р., становила 8,2 тис. осіб, або 3,7% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 14836 грн, що в 2,5 рази перевищує середню заробітну плату за травень 2017р.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області, протягом січня–травня 2017р. обліковано 9290 кримінальних правопорушень¹, з них тяжких та особливо тяжких – 34,9%.

У загальній кількості злочинів 67,6% становили злочини проти власності, 10,2% – злочини проти життя та здоров'я особи, 4,2% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 4,1% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,5% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,7% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, по 1,6% становили злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина та злочини проти громадської безпеки, 1,2% – злочини проти правосуддя, по 1,0% – злочини проти громадського порядку та моральності та злочини проти довкілля, 0,6% – злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом січня–травня 2017р. на території області було скоєно 22 умисних вбивства і замахів на вбивство, 30 умисних тяжких тілесних ушкоджень, також зафіксовано 4 випадки зґвалтувань і замахів на зґвалтування.

Також за даний період 2017р. виявлено 4742 випадки крадіжок, 1078 – шахрайств, 166 – грабежів, 30 – розбоїв та 32 – хабарництва.

Правоохоронними органами протягом січня–травня 2017р. виявлено 12 осіб, які скоїли злочини у складі 3 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 3 кримінальні провадження про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–травень 2017р. становила 6300 осіб, із числа яких 2456 – жінки, 616 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 груп, 85 – неповнолітні та 30 особи – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (69,5%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 3748 та 632 особи, серед яких 39,4% – жінки (1727 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждала 201 особа, з яких 16,9% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 89 осіб, із числа яких 6,7% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 21,3% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 1128, з них жінки – 11,1%, неповнолітні – 3,5%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 23,6% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 10,5% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 9,5% – вчинили злочин у складі групи. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 67,5%, безробітних – 11,6%.

¹ Злочини, виявлені органами Національної поліції, органами прокуратури, органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органами безпеки, та органами Національного антикорупційного бюро.

Внутрішня торгівля

Оптовий товарооборот підприємств (юридичних осіб) у травні 2017р. становив 2459,9 млн.грн. Порівняно із травнем 2016р. його фізичний обсяг збільшився на 37,8%.

Оборот роздрібною торгівлі¹ у січні–травні 2017р. становив 6930,7 млн.грн, що у порівнянних цінах на 4,0% більше від обсягу січня–травня 2016р. У травні 2017р. оборот роздрібною торгівлі проти травня 2016р. збільшився на 7,9%, проти квітня 2017р. – на 8,9%.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–травні 2017р. становив 3951,4 млн.грн, що порівнянних цінах на 2,7% більше від обсягу січня–травня 2016р.

Сільське господарство

За обсягом виробництва продукції сільського господарства на одну особу Черкащина займає перше місце серед областей України. За розрахунковими даними обсяг продукції сільського господарства (у постійних цінах 2010р.) в усіх категоріях господарств за січень–травень 2017р. проти січня–травня 2016р. зріс на 0,4%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – на 1,9%.

Черкащина вносить вагомий вклад в виробництво тваринницької продукції України оскільки за обсягом виробництва м'яса займає 1 місце, молока – 8, яєць – 9.

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 182,9 тис. т худоби та птиці (у живій масі), що на 0,5% менше порівняно з січнем–травнем 2016р., вироблено 204,5 тис.т молока (на 4% менше) та 287,7 млн.шт яєць (на 23% більше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–травні 2017р. складала відповідно 9%, 39% та 43%.

Станом на 1 червня 2017р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 червня 2016р. скоротилась на 7% і становить 190,5 тис.голів, корів – на 7% (83,2 тис.голів), свиней – на 1% (399,5 тис.голів), овець і кіз – на 5% (51,1 тис.голів), птиці – на 6% (24 млн.голів).

У господарствах населення утримувалося 36% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у т.ч. 44% корів, 46% свиней, 92% овець і кіз, 26% птиці всіх видів.

На 1 червня 2017р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 467 тис.т зерна (на 27% більше проти 1 червня 2016р.). Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалось 259,2 тис.т зерна, у т.ч. 80,9 тис.т пшениці, 151 тис.т кукурудзи, 18,1 тис.т ячменю, 0,2 тис.т жита.

¹ Включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля.

Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 207,8 тис.т зерна.

Запаси насіння соняшнику становили 88,4 тис.т (на 16% більше проти 1 червня 2016р.), із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 42,7 тис.т, а в підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 45,7 тис.т.

Середня закупівельна ціна зернових культур, яку пропонували зберігаючі та переробні підприємства, у січні–травні 2017р. становила 3711,3 грн. за т (проти січня–травня 2016р. зросла на 38%), з них на пшеницю – 3949,7 грн. за т (на 21%), на кукурудзу – 3644 грн. за т (на 42%), ячмінь – 3389,6 грн. за т (на 13%); на соняшник – 9102,1 грн. за т (на 7% більше).

Промисловість

У січні–травні 2017р. порівняно січнем–травнем 2016р. **індекс промислової продукції** становив 96,4% (по Україні – 98,7%).

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 85,9%, у **переробній промисловості** – 97,8%.

На **підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв** випуск промислової продукції становив 101,9%. У січні–травні 2017р. вироблено 1,3 тис.т м'яса свіжого чи охолодженого великої рогатої худоби, 587 т м'яса свіжого чи охолодженого свиней, 111,6 тис.т м'яса свіжого чи охолодженого свійської птиці, 507 т виробів ковбасних, 1,1 тис.т овочів консервованих натуральних, 35,2 тис.т олії соняшnikової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих), 2,7 тис.т масла вершкового, 1,1 тис.т сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; включаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир), 7,9 тис.т сирів жирних, 47,9 тис.т борошна, 22,2 тис.т круп, 10,2 тис.т хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання, 1,7 млн.дал горілки з вмістом спирту не більше 45,4%, 500,8 тис.дал пива солодового (крім пива безалкогольного і пива з вмістом алкоголю не більше 0,5%), 1,3 млн.дал напоїв безалкогольних.

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 82,0%. За січень–травень 2017р. вироблено 4,7 тис палът та плащів тощо жіночих та дівчачих, 46,6 тис жакетів та блейзерів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 21,2 тис суконь (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 61,4 тис блузок, сорочок та батників (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 5,6 тис пар взуття.

У виготовленні **виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** випуск промислової продукції збільшився на 12,2%. Вироблено 268 м² вікон та їх рам, дверей балконних та їх рам, дверей та їх коробок та порогів з деревини, 6,6 тис.т паливних брикетів та гранул з деревини та іншої природної сировини, 3,9 тис.т коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих.

На підприємствах з виробництва **хімічних речовин і хімічної продукції** випуск продукції становив 44,3%. У січні–травні 2017р. менше випущено аміаку безводного, сечовини, нітрату амонію (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше), парфумів та води туалетної, фарб та лаків на основі акрилових або вінілових полімерів у водному середовищі, смол амінових інших, смол фенольних та поліуретанів у первинних формах, засобів мийних та засобів для чищення.

У виробництві **основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** випуск промислової продукції зменшився на 4,9%.

У виробництві **гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** обсяг промислової продукції становив 97,2%.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** індекс промислової продукції становив 151,8%.

У **машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування**, індекс промислового виробництва збільшився на 12,0%. Більше вироблено трансформаторів електричних; інструментів для вимірювання електричних величин без записувального пристрою; обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; борін дискових; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин), обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** виробництво зменшилось на 8,3%. У січні–травні 2017р. вироблено 899,5 млн.кВт·годин електроенергії, що на 8,6% більше ніж у аналогічному періоді 2016р., відпуск теплоенергії зменшився на 20,3%.

Будівництво

У січні–травні 2017р. підприємствами області **виконано будівельних робіт** на 318,2 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–травні 2017р. порівняно з січнем–травнем 2016р. становив 107,4%.

Зросло будівництво інженерних споруд на 15,8% та будівель на 4,0%, у т.ч. нежитлових – зросло у 1,6 раза, житлових – скоротилось на 28,0%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння становили 82,2% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 9,5% та 8,3% відповідно.

Підприємствами м.Черкаси виконано 71,0% загальнообласного обсягу будівельних робіт.

Транспорт

За січень–травень 2017р. вантажооборот підприємств транспорту області збільшився проти січня–травня 2016р. на 18,8% і становив 4466,8 млн.ткм.

Обсяг перевезених вантажів підприємствами транспорту області становив 4840,8 тис.т, що на 27,2% більше обсягів січня–травня 2016р.

Залізничним транспортом у січні–травні 2017р. відправлено 2776,0 тис.т вантажів, що порівняно із січнем–травнем 2016р. більше на 16,1% та виконано вантажооборот в обсязі 4016,1 млн.ткм, що більше обсягів січня–травня 2016р. на 17,8%. Збільшилось відправлення основних видів груп номенклатурних вантажів: зерна і продуктів перемолю – в 1,7 раза, будівельних матеріалів – на 27,2%, коксу – на 18,1%, брухту чорних металів – на 13,1%. Скоротилося відправлення проти січня–травня 2016р. лісових вантажів – на 30,3%, хімічних і мінеральних добрив – на 58,9%.

Автомобільним транспортом відправлено 2064,8 тис.т вантажів та виконано вантажооборот в обсязі 450,7 млн.ткм, що відповідно на 46,2% та 28,8% більше проти січня–травня 2016р. Обсяг перевезених вантажів автотранспортом фізичних осіб–підприємців збільшився порівняно із відповідним періодом 2016р. у 2 рази і становив 1239,8 тис.т.

Загальний обсяг пасажирообороту у січні–травні 2017р. становив 1049,7 млн.пас.км, що більше обсягів відповідного періоду 2016р. на 10,3%. Збільшення обсягів пасажирообороту відбулося на всіх видах транспорту, які здійснювали перевезення пасажирів, зокрема, тролейбусному – на 32,5%, на залізничному – на 10,0%, на автомобільному транспорті – на 7,6%.

Послугами **пасажирського транспорту** у січні–травні 2017р. скористалися 42,1 млн. пасажирів, що більше на 13,3% проти січня–травня 2016р.

Залізничним транспортом відправлено у січні–травні 2017р. 1050,0 тис. пасажирів, що на 8,4% менше обсягів січня–травня 2016р. Кількість пасажирів, відправлених у приміському сполученні становила 833,0 тис. пасажирів, що на 1,9% менше обсягів січня–травня 2016р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами–підприємцями) скористалися 30,8 млн. пасажирів, що на 9,0% більше обсягів січня–травня 2016р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб–підприємців зросли на 21,1% і становили 7,6 млн. пасажирів.

Електротранспортом перевезено 10,3 млн. пасажирів, або на 32,5% більше обсягів січня–травня 2016р.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–квітні 2017р. **експорт товарів** становив 186,9 млн.дол. США, імпорт – 128,8 млн.дол. Порівняно з січнем–квітнем 2016р. експорт та імпорт збільшились у 1,5 раза. Позитивне сальдо становило 58,1 млн.дол. (у січні–квітні 2016р. – 37,2 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 99 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше експортувалися товари до Білорусі – 19,1%, Єгипту – 9,4%, Польщі – 6,2%, Індії – 4,6%, Китаю – 3,6%, Російської Федерації – 3,0%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 57,0 млн.дол., або 30,5% від загального обсягу експорту та збільшився порівняно з січнем–квітнем 2016р. на 18,1%.

Оснoву товарної структури експорту області склали продукти рослинного походження – 43,2%, готові харчові продукти – 27,1%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 8,5%.

Найбільші **імпортні поставки товарів** надходили з Російської Федерації – 21,1%, Китаю – 16,5%, Німеччини – 8,2%, Франції – 6,0%, Швеції – 5,9%, Польщі – 5,3%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 49,3 млн.дол., або 38,3% від загального обсягу та збільшився проти січня–квітня 2016р. на 7,3%.

У товарній структурі імпорту переважали: продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 28,0, механічні та електричні машини – 15,9%, мінеральні продукти – 13,5%, продукти рослинного походження – 10,4%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–травні 2017р. по Черкаській області становив 106,2% (у січні–травні 2016р. – 105,4%).

Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 8,4%. Найбільше (на 55,4% і 43,8%) зросли ціни на овочі та фрукти. На 10,8–1,4% стали дорожчими молоко та молочні продукти, цукор, м'ясо та м'ясопродукти, хліб, рис, маргарин, макаронні вироби, соняшникова олія, продукти переробки зернових, безалкогольні напої, масло, риба та продукти з риби. Водночас, суттєво (на 48,9%) подешевшали яйця.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 6,3% в основному спричинено підвищенням тарифів на електроенергію та плати за утримання будинків та прибудинкових територій на 28,1%.

У сфері охорони здоров'я ціни підвищилися на 4,7%, що пов'язано з подорожчанням послуг лікарень на 15,9% та амбулаторних послуг – на 6,6%. Фармацевтична продукція, медичні товари та обладнання стали дорожчими на 3,3%.

Ціни на транспорт у цілому зросли на 7,5% головним чином через подорожчання перевезень автодорожнім пасажирським транспортом на 18,1%, а також палива та мастил – на 6,9%. Разом з тим, на 1,6% став дешевшим проїзд у залізничному пасажирському транспорті.

Підвищення цін у сфері зв'язку на 7,6% зумовлено подорожчанням поштових послуг на 66,8% та мобільного зв'язку – на 11,5%.

Послуги освіти стали дорожчими на 1,1% насамперед через підвищення плати за утримання дітей у дошкільних закладах на 9,4%.